

Abonamentele

Pentru Sibiiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
 mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
 a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
 și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
 Sibiiu, strada Căminădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poște și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
 Manuscripte nu se înapoiază.

Sibiiu, 6 Aprilie st. v.

Hotărârea corpului profesoral dela universitatea din Cluj în cestiunea depeșei de felicitare pentru banchetul ce era să se țină la Sibiiu după terminarea celor două procese de presă, pedepsirea unor oameni, care au făcut ceea-ce trebuiau neapărat să facă, este o nouă verigă în lanțul faptelor, care întărește în Român convingerea, că concetățenii lui maghiari au pierdut, cel puțin momentan, atât simțământul de dreptate, cât și conștiința adevăratelor lor interese.

Curtea cu jurați din Sibiiu pronunță trei verdicte de achitare în procesele de presă intentate contra redactorilor dela două foi române ce apar în Sibiiu. După lege jurații au dreptul de a achita ori condamna, fără ca să fie siliți a arăta motivele verdictului lor. Jurații dar' s'au mărginit a face us de dreptul lor așa cum i-a îndemnat conștiința lor; un abus nu putea să fie acest us, deoarece de un drept nelimitat nu se poate abusa.

Chiar admitând însă, că ar fi fost cu puțință un abus și că în adevăr achitarea era un abus, aceasta nu-i privește pe cei achitați. Ei sunt achitați după legile acestei țări, în formă legală, și pot să ceară satisfacție legală, dacă în urma acestei achitări cineva ar mai îndrăzni să le arunce în față vina, de care au fost spălați prin verdictul de achitare.

Un om e bănuț de furt, e tras în judecată și este achitat: legea pedepsește pe cel ce îndrăznește a-i mai dice „fur.“

Profesorii dela universitatea din Cluj sunt de altă părere: ei pedepsesc pe cei ce le dic achitaților, că sunt oameni cinstiți. Am fost achitați în formă legală, dar' tot îi mai este ori-și-cui iertat a ne încărea cu injurii, ba sunt pedepsiți aceia, care nu o fac aceasta.

Dar' mai este și o parte morală în cestiunea aceasta.

Manifestațiunea, pentru care au fost pedepsiți tinerii din Cluj, n'a fost inițiată de ei: era o manifestațiune generală. Aici în Sibiiu și împregiurul Sibiiului Românii erau uniți cu toții, că trebe să protesteze contra bănuțelii aruncate asupra lor, ear' din alte părți au sosit aici patruzeci și opt de depeșe.

Trei din aceste au fost trimise din Cluj. Nicăiri dar' curentul nu era mai puternic ca în Cluj.

Sub presiunea acestui curent general și cu deosebire puternic la Cluj, unde redactorii achitați au rude și amici personali, mergând cu lumea, în mijlocul căreia trăiesc, tinerii din Cluj au dat depeșă.

Părinții lor, frații lor, rudele lor, amicii lor manifestau: puteau ei oare să rămână în rezervă? Puteau ei oare să dică: noi nu putem să facem ca ceilalți, fiindcă ne stricăm cu profesorii noștri?

Disprețuiți ar fi fost de colegii lor, disprețuiți chiar de profesorii, care acum i-au condamnat, disprețuit însă mai ales

de frații lor, de aceia, cu care vor să lucreze toată viața lor împreună.

Li se puneau alternativa: ori ne stricăm cu profesorii, ori ne înstrăinăm de frații noștri.

Ar fi fost nisce canalii, dacă n'ar fi ales cea dintâiu.

Ei au fost pedepsiți pentru-că n'au știut să fie nisce canalii, pentru-că n'au voit să se lapede de părinții, de frații, de rudele, de amicii lor, de întreaga societate, care i-a crescut și are să-i spriginească în toată lucrarea vieții lor.

De aceea nici nu lor li s'a croit pedeapsa: ei sunt pedepsiți, fiindcă se țin de noi și vor să facă parte strâns legată din trupul nostru; în ei noi Românii am fost loviți. Aici, în frații noștri dela universitatea din Cluj, în partea ce cade sub autoritatea lor, ei ne-au lovit precum ne lovesc totdeauna și pretutindenea, unde brațul lor poate să ne ajungă.

Lovitura îi onorează pe frații noștri dela Cluj, căci nu pentru păcatul lor au fost loviți, ci pentru-că nu suntem noi atât de nemernici, cum ar dori Maghiarii în orbia lor să ne scie.

Revistă politică.

Sibiiu, 6 Aprilie st. v.

La 1869 i s'a dat dar' ministrului de justiție voie să dispună după plac despre localizarea curților cu jurați și cu rezervațiunea mentală ca, îndată-ce ministrului nu-i va conveni oare-care dintre curțile cu jurați, să o poată desființa. Era prea deochiător ca îndată după crearea legii de naționalități, aceste să nu primească nici o curte cu jurați ca o garanță oare-care a cuvântului liber, deci a primit și Sibiiu o astfel de curte cu jurați *usque ad bene placitum*. Acum ministrul-president în răspunsul ce are să-l dea la interpelațiunea deputatului român, Vincențiu Babeș declară că nu e de lipsă ca să se conturbe legislativa în lucrarea ei, va satisface colegul sau ministrul de justiție dorinței chiar și unicului deputat Blasiu Orbán în cas de lipsă prin câteva șire spulberând curtea cu jurați din Sibiiu și îndrumând pe agitatari la bunul plac al curților cu jurați compuse din puterile cele mai de frunte ale șovinistilor. Pumnul în gura naționalităților și apoi în scurt timp se vor îndulea de ideea unui mare stat maghiar. Sântem îngrijiiți de trănicia guvernului actual, când ne aducem aminte că nu-i mai rămâne nimic prin ce să-i susțină domnia îndestulind șovinismul adversarilor sei politici. Înaintașii sei i-au lăsat o bunicică provisiune de acest soi; provisiunea e pe sfârșit dacă nu chiar sfârșită. E bun strategic ministrul Tisza; cugetându-se la inamicul ce îl urmărește, lasă pradă în urma sa, ca acesta să nu mai aibă din ce să susțină. Ce i-a mai rămas în faptă? Să declare în curând, că a luat la ochi pe „agitatorii naționali“ și că îi va pedepsi cu toată asprimea legii. Ministrul calculează și la intimidarea oamenilor devotați cauzelor sfinte naționale și binelui statului. Forța națiunilor a început din momentul când n'au mai avut nimic de a pierde!

Starea conflictului anglo-rusesc, după deosebitele diare, care toate

pretind a fi bine informate, e deosebită. „Daily Telegraph“ din Londra dice, că în răspunsul guvernului rusesc adresat cabinetului din Londra se află între altele și următorul punct: „Sunt împuternicit de Țarul ca să comunic guvernului englez, că după părerea Țarului războiul ar fi regretabil pentru amândouă țările și că Țarul nutrește firma credință, că cestiunea pendentă și respective învoeala se poate stabili ușor și repede. Staal, ambasadorul rusesc a răspuns, că această comunicare a fost primită în mod favoritor din partea guvernului englez și că acum e speranță de o soluțiune pacinică a diferențelor. — De altă parte din Rusia sosesc sciri, cari ne îndreptătesc a crede că complanarea pacinică a conflictului anglo-rusesc anevioi se va pute face. O depeșă din Petersburg de dto 16 l. c. n. comunică: „În Rusia domnesce de câteva zile încoaci o dispoziție publică războinică, ceea-ce nu va promova aplanarea pacinică a diferențelor anglo-rusesci. Oamenii din giurul Țarului nu doresc, ce e drept războiul, dar' sunt convinși că un războiu are reeși în favorul Rusiei. Aceasta are influență asupra ținutei diplomației rusesci. Ar fi foarte de dorit ca aplanarea pacinică să se facă cât mai îngrabă, deoarece amândouă puterile stau în marginea unui abis afund. Prin pierderea de vreme aplanarea pacinică, care astăzi încă nu e exclusă, s'ar face imposibilă, deoarece în Rusia s'a răspândiți în cercuri extinse convingerea, că ciocnirea mai curând, sau mai târziu, totuși se va întâmpla; se se întâmple cel puțin acum când Rusia nu e amenințată de nici un pericol din altă parte“. Unele diare engleze sunt de părere, că conflictul se va termina pe cale pacinică încă în săptămâna viitoare, altele sfătuiesc pe guvernul englez să nu-i dea timp Rusiei ca să se pregătească, căci îndată ce se va pregăti, Rusia va refusa de a da satisfacțiunea datorită.

Sinodul archidieceșan din Sibiiu.

(Raport special al „Tribunei“.)

Sedința VI din 5/17 Aprilie 1885.

Sedința de astăzi a fost în câțva mai interesantă, ca cele de mai nainte, deoarece atât propunerea comisiunii verificatoare cu privire la actul de alegere al cercului I. Sibiiu, cât și referada comisiunii scolare, au dat prilegiu la discuții mai lungi și interesante.

Sedința s'a început la 9 oare. La început erau puțin deputați de față, câtră 10 oare însă erau toți deputații la locurile lor și galeria, ca totdeauna și acum îndesuită de public.

Autenticându-se protocolul sedinței V., referentul comisiunii verificatoare raportează, că examinând comisiunea de amănunt toate actele relative la alegerea deputaților mireni din cercul I. Sibiiu, în contra căreia s'au prezentat mai multe proteste, face propunerea, ca sinodul să îndrumeze pe consistorul archidieceșan, de a introduce investigațiune, ear' verificarea deputaților, a d-lor Iacob Bologa și Ioan de Preda să rămână în suspens până când se va sfârși investigațiunea.

P. I. Hannia dice, că deoarece protestele s'au făcut numai în contra alegerii unuia dintre cei doi deputați, cel nedificultat să se verifice, și numai verificarea celui dificultat să rămână în suspens.

D-l P. Cosma, ca membru al comisiunii verificatoare dice, că comisiunea verificatoare ținând cont la spiritul, ce domnesc în sinodul acesta, și ca să nu i se impute, că face cestic

de persoane mai obvenind astfel de casuri, cari nu se pot discuta aci, n'a aflat cu cale de a verifica numai pe unul dintre deputații respectivi.

D-lui I. Macellariu îi vine curios, când se dice, că sunt casuri, pe cari comisiunea verificatoare nu e în stare a le releva înaintea sinodului, să se spună cel puțin în general, că la ce se referează acele proteste.

Referentul Patifa dice, că s'au făcut mai multe abusuri cu prilegiul alegerii, se află în protocolul de alegere induși oameni de aceia, cari de mult au murit etc. etc. (S. Popescu: Sânt scandaloase! Hannia: Sânt abusuri de putere!)

Presidiul a observat, că protestele, cari se fac în contra alegerilor sunt scrise adeseori de una și aceeași persoană.

Comisiunea verificatoare observând, că în anul acesta s'au făcut foarte multe iregularități cu prilegiul alegerilor propune, ca spre zădărnicierea acestora să se îndrumeze consistorul archidieceșan, de a mai examina încă odată toate actele electorale, și aflând astfel de iregularități, să pedepsească pe culpabili.

Presidiul: Aceasta s'a făcut și până acum, cu toate aceste de părere, ca consistorul să se ocupe de afacerile aceste și în viitor, venind poate la prima sesiune ca o propunere în privința aceasta.

D-l P. Cosma se indignează de astfel de lucruri, ca și cari s'au întâmplat la alegeri, dice, că la noi se face bătaie de joc de tot constituționalismul, pretinde, să se iee de pe acum măsuri aspre, ca în viitor să nu mai obvină abusuri de aceste.

D-l A. Trombițaș propune, ca culpabili să se pedepsească cu 10—15 fl.

D-l Cav. de Pușcariu primesce propunerea comisiunii verificatoare cu amendamentul, ca consistorul archidieceșan încât ar afla de lipsă să facă până la proxima sesiune propuneri în privința întregirii regulamentului.

Mai vorbind în contra propunerii comisiunii P. V. Dēmian, A. Nicoră și Dănilă, la cererea deputatului I. Găl se încheie desbaterea și punându-se propunerea generală a comisiunii verificatoare la vot, se primesc cu amendamentul dlui cav. de Pușcariu; — asemenea s'a primit și cealaltă propunere a comisiunii cu privire la ținerea în suspens a verificării deputaților mireni I. Bologa și I. de Preda.

Fiind la ordinea zilei raportul comisiunii bisericesci, referentul Abs. Todea propune, ca acesta fiind împărțit între deputați, să nu se mai cetească și să se primească de basă pentru desbaterea specială. Primindu-se propunerea, comisiunea începe desbaterea specială.

Punctul întâiu despre numărul sedințelor și al pieselor intrate se ia spre sciință.

La punctul II comisiunea propune ca sinodul să însărcineze pe consistor de a pregăti pentru sesiunea următoare conspectele prevăzute în concludul sinodal Nr. 78 din anul 1884. Acest punct se ia spre sciință și se primesc propunerea comisiunii.

Punctul III conține conspectul clerului și al poporului din archidieceșă; comisiunea propune și sinodul ia spre sciință și hotărăște, ca consistorul să iee măsurile de lipsă, ca protopopii să trimită la timpul seu listele și conspectele. Asemenea se ia spre sciință și punctul IV relativ la numărul preoților chirotoniți în anul 1884.

Punctul V, în care se raportează despre bisericele cele nouă, ear' s'au zidit (8 la număr) se ia spre sciință, cari s'au zidit (8 la număr) se ia spre sciință, ear' propunerea comisiunii, ca consistorul să prezenteze sinodului pe viitor un conspect despre bisericele nouă și să stăruie, ca

bisericile să se asigure în contra focului, se respinge, primindu-se propunerea deputatului Eug. Brote, spriginită de deputatul Il. Pușcariu pentru de a face consistorul până la sesiunea viitoare studiu în privința aceasta.

Punctele: VI despre întregirea parohiilor vacante; VII despre sucrescența pentru statul preoțesc; VIII despre examenele de calificare; IX despre trecerile religioase; X despre procesele matrimoniale și XI despre procesele disciplinare, se iau spre sciință.

La punctul XII despre afacerea ajutorului de stat, care a fost pertractată deja cu privilegiul debaterii raportului consistorului din ședința plenară, comisiunea propune, ca concludul sinodului din anul trecut nr. 52 să se aducă la cunoștința preoților, pentru de a se evita casuri regretabile, ca și cari — precum s'a vădit din raportul consistorului din ședința plenară, — au obvenit în timpul din urmă și cari strică în măsură mare vașei bisericii și preoților noștri.

Presidiul dăce, că concludul acela nu s'a putut executa, deoarece-ce observând demonstrațiunile unor protopopiate, cari dacă au și avut sens, mai mult au stricat causei, după convingerea sa personală nu a aflat cu cale, a se aduce la cunoștința preoților.

I. de Preda propune să se iee punctul acesta simplu spre sciință. În acest înțeles vorbesce și d. Nicoară, și punându-se propunerea comisiunii la vot, cade.

Urmează raportul comisiunii scolare.

Referentul comisiunii dl Ioan Slavici propune primirea raportului spre dezbateră specială. Primind sinodul aceasta, referentul reflectează la partea întâia a raportului consistorial, ca senat scolar pe anul 1884. În acea parte se dăce:

1. „Fiind lucru natural că calitatea oricărei scoale populare depinde în prima linie dela hărnicia învățătorului aplicat e tot atât de necontestabil, că puteri bune didactice se pot procura numai acolo, unde situațiunea materială a învățătorului corespunde cel puțin celor mai modeste pretensiuni de viață ale unui individ din clasa inteligentă. Pe de altă parte nici cel mai harnic învățător nu poate corespunde pe deplin grelei sale chemări, dacă e necesitat a-și procura prin lucrarea mânilor sale mijloacele materiale pentru subsistența sa. Acest din urmă inconvenient aflându-se la cele mai multe din scoalele noastre populare, a cauzat și mai cauzează încă mare daună învățământului popular, aducând cu sine ca la scoalele slab dotate propria chemare și datorință a învățătorului, înstrucțiunea, să se privească numai de lucru de a doua mână, foarte des de simplă formalitate. Spre delăturarea acestei anomalii, devenite aproape regulă la scoalele noastre, acest consistor a stăruit cu tot dinadinsul la ameliorarea situațiunii materiale a învățătorilor, și pot constata cu plăcere, că insistând la punerea în lucrare a normativului de salarii învățătoresci, votat de Preavenerabilul Sinod în sesiunea anului 1883, salariile învățătoresci s'au ameliorat în decursul acestui an la scoalele din 312 comune bisericesci astfel, încât nici la una, salariul nu e sub minimul de 150 fl.

și la cele mai multe corespunde proporțiunii statorite de Preaveneratul Sinod.

Punerea în lucrare a indicatului normativ de salarizare la toate scoalele din archidieceasă nu a fost posibilă, parte din cauza greutății timpului, parte din motivul că acest consistor încă nu dispune în toate tractele și în toate comunele de organe executive pe deplin pătrunse de gravitatea chemării lor. Cele mai îmbucurătoare rezultate în această privință se arată în protopresbiteratele: Abrud, Agnita, Câmpeni, Deva, Dobra, Gioagiul I, Lupșa, Reghin, și Sibiiu.

2. În frecventarea scoalelor preste tot se poate constata progres și în anul acesta, mai ales unde organele politice administrative au dat în mod sincer mână de ajutor organelor scolare bisericesci. Pe baza rapoartelor oficiilor protopresbiterali acest consistor a intervenit în această privință la mai multe din acele organe și astfel se poate spera că pe viitor conlucrarea energică și leală a ambelor iurisdicțiuni va ridica frecventarea scoalelor succesive tot mai aproape de nivelul normal.

În privința conferențelor învățătoresci acest consistor pe baza experiențelor din anii trecuți a aflat de lipsă a stabili un sistem anumit al materialului de pertractare. Arătându-se că unei părți foarte însemnate a învățătorilor actuali, în urma debilei pregătiri din timpurile mai vechi, le lipsesc necesarele cunoștințe din metodicele speciale ale obiectelor de învățământ, s'a dispus decătră acest consistor ca partea cea mai mare a timpului conferențelor să se folosească spre instruirea suplertorică a învățătorilor în metoda specială a obiectelor de învățământ. Începutul s'a făcut în anul acesta cu cetirea și scrierea (metodul scriptologic) și se va continua sistematic pentru toate obiectele prescrise în scoalele populare.

Participarea învățătorilor la conferențele, cari s'au ținut deodată cu adunările generale ale corporațiunilor districtuale, nu se arată mai favorabilă decât în anul trecut. Din 859 de membri obligați ai corporațiunilor, au participat cu totul 436, ceva preste jumătate.

Causa acesteia în mare parte e, că față de slaba dotațiune a învățătorilor, comunele bisericesci nu springinesc cum s'ar recere pe învățători la cercetarea conferențelor. Dispozițiunile speciale luate de acest consistor în această privință, nu au avut succesul dorit. Drept aceea e de lipsă ca spre desvoltarea acestei instituțiuni atât de necesarie pentru prevalenta majoritate a învățătorilor noștri actuali, să se iee măsuri mai severe față de toți, cărora normele din vigoare le impun datorințe în această privință.

Un conspect detaliat despre participare după districte și protopresbiterate se acude acestui raport sub A.

4. Din suma de 1200 fl. votată de Preavenerabilul Sinod în bugetul anului 1884 spre ajutorarea scoalelor și a învățătorilor din archidieceasă s'au distribuit după consemnarea din anexă sub B. la 10 scoale 800 fl. și la 11 învățători 400 fl.

5. Din stipendiile archidieceșane au devenit vacante cu începutul anului scolar 1883/4 două. Un stipendiu de 60 fl. din fundațiunea

Cologea, care pe cale concursuală s'a conferit earăși fostului stipendist de mai nainte spre ascultarea studiilor teologice în seminarul archidieceșan. Din un stipendiu de 500 de fl. devenit vacant din fundațiunea Francisc Iosefină, mai adaogându-se tot din aceea fundațiune 100 fl., s'au format, în sensul concludului Preavenerabilului Sinod din sesiunea anului trecut sub Nr. prot. 117, deșce stipendii de câte 60 fl. pentru ascultători de pedagogie în seminarul Andreian, și s'au conferit pe cale de concurs la 11 dintre 38 de concurenți.

O consemnarea a tuturor stipendistilor din mijloacele archidieceșane se alătură sub C.

6. Partiparea la examenul rigoros de calificare învățătorescă a fost și în anul acesta satisfăcătoare. Pentru admitere au petiționat 54 de aspiranți. Admiși au fost 48, din cari s'au declarat de calificați 31, s'au reiciat pe un an 17. Consemnarea celor declarați de calificați se acude sub D.

7. Causa disciplinare ale învățătorilor au obvenit cu totul 12, dintre cari s'au rezolvit înal minte 7, rămânând 5 în curgere.

Dl referent I. Slavici:

„Comisiunea însărcinată de d-voastre cu studiarea mai îndeamnăntul a actelor privitoare la starea actuală a aședimintelor noastre de învățământ, constituindu-se sub președința Părintelui Zaharia Boiu, a cercetat actele ce i s'au predat până acum, a discutat cestiunile atinse în ele, și am onoare a Vă raporta despre deliberările ei în ceea-ce privește raportul general al consistorului ca senat scolar.

Raportul, precum vă este cunoscut, constată, că și în anul trecut învățământul nostru confesional a întâmpinat în desvoltarea lui multe și mari greutăți, dar' că s'a realizat cu toate aceste un progres îmbucurător. Ar rămâne acum să căutăm și să dăm consistorului mijloacele pentru combaterea greutăților, care au făcut, ca acest progres să nu fie pe deplin adecuat cu silințele organelor bisericesci.

Dați-mi voie să vă expun una câte una propunerile adoptate de comisiune în ceea-ce privește aceste mijloace.

1. Luând drept punct de plecare adevărul netăgăduit, că desvoltarea învățământului atîrîna mai presus de toate dela pozițiunea ce li se asigură învățătorilor, raportul consistorului constată, că și în anul trecut salariile învățătorilor s'au sporit și anume, în 312 deosebite comune bisericesci, unde mai nainte învățătorii erau slab dotați și anume mare parte sub minimul de 150 fl. stabilit în normativul votat la 1883.

Din actele ce ni s'au prezentat rezultă, că 915 învățători din archidieceasă au asigurate salarii, care la un loc fac suma de abia **129,915** fl. ceea-ce este de tot puțin, deoarece-ce media salariului învățătoros nu trece suma de 141 fl. pe an.

Raportul consistorului ne amintescă îndeosebi protopopiatele Abrud, Agnita, Câmpeni, Deva, Dobra, Gioagiul I, Lupșa, Reghin și Sibiiu, ca pe unele, în care s'au realizat sporiri mai însemnate. Deodată însă cu această mențiune onorabilă ni se spune, că sporiirea nu s'a putut face pretutindene, fiindcă nu pretutindene consistorul dispune de organe exe-

cutive pe deplin pătrunse de gravitatea chemării lor. Comisiunea a creșut, că nu trebuie să iee această tristă constatare drept o acuzare făcută acelora dintre protopopiate, în care nu s'au realizat sporiri mai însemnate în salariile învățătoresci, deoarece-ce în unele dintre ele și mai nainte pozițiunea învățătorilor era mai mult ori mai puțin bine asigurată. Este cu toate aceste de dorit, ca sinodul să cunoască media salariului pentru fiecare protopopiat, pentru-ca să se poată pronunța în cunoștință de cauză asupra titlurilor, pe care și le-a câștigat fie-care dintre cei distinși prin mențiune onorabilă la stima și la iubirea generală.

Luând dar' act despre progresul realizat prin sporirea salariilor învățătoresci, comisiunea vă propune ca printr'un vot al d-voastre să autorizați consistorul a face întrebuintare de toate mijloacele ce-i stau la dispozițiune, pentru-ca în curgerea viitorului an să urce cât mai mult media salariului învățătoresc și să ni se arete anume, care este această medie pentru fie-care prot. și cu cât s'a sporit ea.

2. În aceea ce privește frecventarea scoalelor deasemene s'a realizat un progres proporționat. Anume dintre 59,801 copii obligați, vîrsta dela 6—12 ani, în anul 1884 au umblat la școală 41,510, adică 69%, câtă vreme pentru anul 1883 cifra frecuenței nu e decăt 65%. La copiii de vîrsta a două, dela 12 până la 15 frecuența pentru anul 1884 a fost 50%, ear pentru anul 1883 numai 45%.

Din actele puse la dispozițiunea comisiunii nu s'a putut — însă constata adevărata medie a frecuenței, anume câți copii cât timp au umblat la școală, ceea ce mai ales pentru relațiunile noastre e de deosebită importanță.

Luând dar' act despre progresul realizat în frecventarea scoalei, comisiunea vă propune să însărcinați consistorul a-i da pe viitor date și asupra duratei frecventării.

3. Asupra punctului al treile din partea întâia a raportului consistorial s'au ivit în comisiune oare-cari nedumeriri și anume s'a pus și discutat întrebarea, dacă rezultatele conferențelor învățătoresci sînt ori nu proporționate cu cheltueala și cu ostenelele, pe care le-au cerut. Comisiunea s'a unit însă în cele din urmă asupra propunerii de a nu supune această întrebare, de o natură cu totul specială, discuțiunilor D-voastre, se mărginesc dar' a o pune aici în vederea venerabilului sinod, ca să vadă, dacă cum-va s'ar pute găsi un mai potrivit mod de a întrebuinta timpul.

4. Punctele 4, 5, 6 și 7 din partea întâia a raportului n'au fost obiect de discuțiune în comisiune, și vă rugăm să binevoiți a lua dimpreună cu comisiunea la cunoștință cele ce ni se raportează prin ele destinat pentru conferențe.

Cu privire la punctul I din raport sinodul hotărăsește, ca consistorul să facă întrebuintare de toate mijloacele, ce-i stau la dispozițiune, pentru-ca în curgerea anului viitor să se urce cât se poate media salariilor învățătoresci, și să arete apoi anume, care este această medie pentru fie-care protopopiat și cu cât s'a sporit.

Punctul 3 despre frecventare, se ia spre sciință, ear' relativ la conferențele învățătoresci,

Foița „Tribunei“.

Bunica

de Bojena Němcová.

tradusă din limba boemă

de Prof. Dr. Urban Iarnik.

(Urmare.)

„Însă bunico, cum a fost, când împăratul vă dete talerul acesta? Spuneți-ne!“ dăse odată Bărbica.

„Odată s'eu aduceți aminte, că am să vă spuim“, îi răspunse bunica.

Afară de aceste lucruri, bunica avea în lada cea mică două mătăni sfîșite, lente de cepțe și totodată și vre-o bucățică bună pentru copii.

Pe jos în ladă se aflau hainele și rufele bunicei. Și toate aceste rochii, șurțuri, pieptare de vară, corseturi și pânzături zăceau în rînduiala cea mai bună și pe deasupra erau două cepțe albe scrobite, îndărăt cu o porumbiță. Printr'aceste nu le era slobod copiilor a scoieri; însă când era cu chef, ridica o bucată după alta, dîcînd: „Uitați-vă, copiii mei, rochia aceasta o am de cîndei de ani, pieptarul

acesta îl purta stră-buna voastră, șurțul acesta are tot aceeași vîrstă ca și muma voastră, și toate ca și când ar fi nouă. Și voi îndată aveți hainele stricate. Asta vine de acolo, că nu știți, cât de scumpe sînt paralele! Uitați-vă, pieptarul aceasta de catifea m'a costat o sută de florini, însă atunci umblau bancnote.“ Și tot așa mai urma bunica și copiii ascultau în tăcere, ca și când ar fi fost înțeles și ei ceea-ce spunea.

Doamna Prošek voia într'adevăr, ca bunica să se îmbrace într'o altă haină, după cum în cuget bun credea dînsa, mai comodă; însă bunica nu schimbă nici cea mai mică tivitură și dăcea totdeauna: „Dumneșeu ar trebui să mă pedepsească pe mine, femeie bătrână, dacă aș vră să mă gîtesc de modă nouă. Pentru mine nu sînt noutățile de felul acesta, mintea mea cea bătrână nu s'ar potrivi cu ele.“ Rămase deci așa cum a fost. Cîrînd toate în casă mergeau după vorba bunicii, fie-care o chiema „bunico“, și ce bunica dăcea sau făcea, aceea era bine.

II.

Vara bunica se scula la patru, eara la cinci ciasuri. Cel dintăiu lucru era, să-și facă cruce și să sărute cruciulița, ce atîrna la mătăniile de nucușoriță, pe care le purta totdeauna la

sine, noaptea însă le punea sub căpătăiu. Apoi se scula cu Dumneșeu și după-ce s'a îmbrăcat, se stropia cu apă sfîșită, lua fusul și torcea, cîntînd cîntări de dimineață. Ea însăși, sāraca bătrână, nu mai avea somn, însă sciînd, căt este de dulce, îl îngăduia altora. Cam un cias după-ce s'a sculat, se aușia tropotul cel mēsurat al pantofilor; scărțăia o ușă, scărțăia alta; bunica se ivia pe prispă. Într'aceeași clipire strigau gășcele în coteț, scroafele grohăiau, vaca mugia, găinile băteau din aripi, pisicele alergînd de undeva, se frecau la picioarele ei. Căni sărîră din bordeiuri, se întindeau și într'o săritură erau la bunica; dacă nu s'ar fi ferit, de bună seamă, că o ar fi trîntit și i-ar fi rupt din mîni coșul cu grăunțe pentru păsări. Pe bunica toate aceste dobitoace o iubiau foarte mult, și tot așa le iubia și dînsa.

Ferească Dumneșeu, să vadă, că cineva chinuesce de geaba, chiar dacă ar fi fost un vermișor. „Ce-i aduce omului pagubă s'au folosi și trebuie omorît, ei bine, cu Dumneșeu, omoriți, numai să nu chinuiți!“ — obicînuia să dîcă. Copiilor însă nu le era slobod să se uite nici chiar cînd se tăia un pui, numai pentru-că l-ar fi compătimit, și dînsul atunci n'ar pute să moară.

Odată însă se năcăji prea mult pe amîndoi căni, Sultan și Tyrl. Era însă de ce să se năcăjească. Pase-mite săpără de întrară pe sub coteț, și într'o noapte rupseră deșce boboci de rață, frumușei, gîlbiori, cari erau așa de bine, că-ți era drag să te uiți la ei. Bunicii îi slăbiră mînile, cînd dimineața deschise cotețul și găscă cu trei boboci rămași alergă afară, strigînd spăriată, ca și cum s'ar vāiera pentru puii sei omoriți, pe cari îi cloci în loc de făcătoarea lor cea nerăbdătoare și vagabundă. Bunica avea în prepus pe jderul stricător, însă în urmă se convinse cîrînd, că aceea o au făcut căni. Căni, acei păzitori credincioși! Bunica nici nu le credea ochilor sei. Și încă veniră și se lingusiau, ca și cum nimic nu s'ar fi făcut și aceasta o năcăjia mai mult încă pe bunica! „Departă de mine, hoților! Ce v'au făcut acesti boboci? Vi-e oare foame? Nu; o ați făcut numai de obrăznicie. Departă de mine, nu vreau nici să vă mai văd!“ Căni își traseră coadele și se tārîră în bordeiurile lor; bunica însă, uitînd, că este prea de vreme, intră în odaia, ca să-i povestească fetei mahnirea sa.

(Va urma.)

sinodul îndrumază pe consistor a chibzu, dacă nu cumva s'ar găsi vre-un mod de a întrebuița mai cu folos timpul destinat pentru conferențele învățătoresci.

Punctul 4 despre modul distribuirii sumei de 1200 fl. votate spre ajutorarea scoalelor și a învățătorilor din archidieceasă și punctul 5 despre conferirea stipendiilor se iau spre sciință.

Referada asupra părții II din raportul consistorului se amână pe mâine.

Urmând referada comisiunei financiare, raportorul Rubin Patița referează asupra hârtiei consistoriale nrul 2820 1884 epitr., prin care cere concederea comasării posibile și succesive a pământurilor donate seminarului de fericitul George Cristurean. Comisiunea e în contra comasării, deoarece prin aceea se vatămă dispozițiunile testamentului și propune, ca acele să se administreze ca și până acum.

Se primesce propunerea comisiunii. Ședința se ridică la 2 oare d. a. Ședința următoare se va ține mâine la 10 oare a. m.

Sinodul din Arad.

„Biserica și școlă” publică darea de seamă a episcopului din Arad Ioan Mețianu despre activitatea sa de 10 ani, pe care o reproducem și noi:

Christos a înviat, Domnilor deputați!

Cu mare bucurie vă salut și la începutul acestei sesiuni sinodale, Domnilor deputați, vă salut din inimă ca pe cei împreună lucrători cu mine în via Domnului, având firma speranță, că și în cursul acestui period vă veți împlini cu devotament chemarea Domniilor voastre.

Sântem la începutul unui nou period al vieții și activității sinodale, de care se bucură sânta noastră biserică, Domnilor deputați; deci mă simțese ferică, că și în acest period aflu între Domniile-voastre, — cu puține excepțiuni, — mai pe toți acei fii demni ai diecesei noastre aradane, cu cari de 10 ani încoace am conlucrat împreună la posibila regenerare a acestei diecese; ear' dacă totuși vîd și lipsind dela acest sinod pe unii dintre vechii nostri conlucrători, nutresc speranța, că cei ce se înfățișează acum pentru prima oară între noi, vor fi tot atât de buni și zeloși conlucrători în via Domnului.

La acest sinod se împlinesc 10 ani, Domnilor deputați, de când bunul Dumnezeu, care conduce destinele omului, prin sinodul diecesan din 1875, m'a chemat la înalta demnitate arhierescă și la conducerea acestei diecese de Dumnezeu binecuvîntate. Sînt așadar' 10 ani, Domnilor deputați, decînd am conlucrat și conlucru cu Domniile-voastre în via Domnului.

După un asemenea restimp îndelungat, eu unul dator sînt a mulțumi lui Dumnezeu pentru toate binefacerile sale spre mine, ear' după aceea datori sîntem, Domnilor deputați, în conștiința chemării noastre, a da seamă de rezultatele activității noastre din trecut, atât față cu alegătorii nostri, cât și față cu publicul nostru, pentru-ca să oferim tuturor ocaziune a cunoaște cât mai bine, nu numai rezultatele activității noastre din deceniul trecut, dar' și neajunsurile, cu cari avurăm a ne lupta și așa a se pronunța asupra noastră; ear' pentru-ca pronunțarea să poată fi cât mai justă, datori sîntem, Domnilor deputați, a aminti măcar numai câteva și din neajunsurile, ce am întîmpinat în lucrările noastre.

Deși sinodalitatea noastră datează dela 1870, când s'au întrunit prima dată sinoadele noastre eparchiale pe baza statutului organic, totuși greutățile începutului și lipsa mijloacelor de o parte, apoi cele 2 schimbări în scaunul episcopesc al Aradului, între anii 1872—1874 de altă parte, n'au permis a se face ceva îmbunătățiri mai însemnate în starea de mai înainte a diecesei; astfel dar', — precum se scie — până la 1875, când fu alegerea și introducerea mea în scaunul arhieresc, diecesa lupta cu o mulțime de neajunsuri.

Dintre toate acele neajunsuri, de aici din centru, nu voi aminti decît starea cea negleasă a institutului nostru pedagogico-teologic, singurul nostru institut superior de cultură în diecesă, focalarul, din care au a eși preoții și învățătorii nostri, luminătorii poporului nostru, spunîndu-vă domnilor deputați, cumcă nici acest institut nu era în stare corîspunătoare.

Despărțimentul pedagogic se adăpostia într-o casă veche aproape ruinată, donată diecesei de fericitul Sava Arsiu, curînd după înființarea preparandiei (1812), ear' obiectele de învățămînt

le propuneau 2 profesori și 1 catichet, toți bărbați distinși, dar' îmbetrîniți în serviciu cu lea de 3—4000 fl. pe an. Din asemenea cauze acel institut în două rînduri fu și admoniat de guvern, și consistorul provocat a-l readuce în starea corîspunătoare.

Despărțimentul teologic sta și mai rău, căci n'avea nici macar localul seu propriu, ear' prelegerile se țineau în locale străine închiriate dela privați. La acest despărțiment erau numai 2 profesori, cu asemenea lefi slabe ca și cei dela preparandie, cari profesori mai aveau și alte ocupațiuni.

Din afară, din diecesă carăși nu voi aminti multe neajunsuri, ci voi spune numai, că nu erau nici scoli, nici învățători deajuns, dar' nici dotațiunea corîspunătoare, precum nu sînt nici astăzi chiar preste tot, ear' scoale de fetețe numai una în toată diecesa.

De asemenea neajunsuri cuprinsă fiind diecesa la 1875, când fusesi eu introdus în scaunul episcopesc, grijea mea principală și a noastră, a tuturor, fu domnilor deputați, a ne ocupa după putință cu delăturarea neajunsurilor, spre care scop ni-am concentrat activitatea asupra următoarelor întreprinderi mai întîitoare.

1.

Avînd în vedere chemarea noastră principală: de a conlucra după putință la ridicarea clerului și a poporului, biserica noastră cea viuă, în cultura morală-religioasă, și prin aceasta la perfecțiune, scopul suprem al omului; dar' considerînd că această numai prin preoți și învățători buni se poate ajunge, ear' asemenea preoți și învățători buni numai într'un institut pedagogico-teologic corîspunător cerințelor timpului se pot educa: încă în sinodul din 1875, în care s'a îndeplinit și introducerea mea în scaunul episcopesc, ne-am înțeles Domnilor deputați, a clădi un institut pedagogico-teologic corîspunător, ceea ce cu ajutorul lui Dumnezeu, tot în același an s'a și realizat, parte din unele fonduri disponibile, parte din colecte benevole în diecesă. Înțeleg institutul acesta, în care ne aflăm de present și care ne-a costat 35,000 fl.

2.

În următorul an 1876, fiind lipsă a se vedea acel institut și cu profesori trebuincioși, și preste aceasta fiind lipsă a ridica și preparandia noastră la nivelul preparandiilor de stat: am înmulțit cursurile preparandiale dela 2, cum erau mai nainte, la 3, ear' posturile de profesori dela 3 la 5, după cum prescrie legea statului. De asemenea am înmulțit și posturile profesorilor de teologie dela 2 la 3, ear' mai târziu la 4 precum sînt astăzi. Am pus la cale pensionarea profesorilor emeriti, și înlocuirea lor cu alții noi, și în fine am ameliorat lefii dela 3—400 fl. mai întăiu la 600 fl., ear' mai în urmă la 900 fl. și 1000 fl. cum sînt de present.

3.

Deși în urma celor de sus ajunserăm a ave și posturi și lefi mai corîspunătoare, dar' apoi ne lipsia trebuinciosul număr de profesori calificați; deci tot în 1876 ne vedurăm siliți a înființa mai întăiu 2, ear' mai apoi 3 stipendii de câte 400 fl. pentru tinerii, cari s'ar pregăti pentru profesură pe la universități în și afară de patrie.

4.

După delăturarea neajunsurilor până aci înșirate, am întîmpinat o mare lipsă de învățători în diecesă, de nu se putea acoperi din numărul cel scădut până la 40 al elevilor de preparandie; astfel dar' la anul 1877 am ajuns la înființarea unui alumneu modest, de-oamdată numai pentru 30 de elevi, care în decursul timpului s'a mărit până la 80 de elevi, precum este astăzi, provăduți cu cuartir, vipt și cu alte trebuințe, mai rămînd încă și acumă câte 30 de elevi afară de alumneu.

5.

Prevădînd noi, că prin înființarea alumneului se va acoperi numai în parte lipsa de învățători, ear' de altă parte experiînd, că fetețele poporului nostru nu prea cercetează scoalele de băieți: tot în 1877 am conceput ideia înființării scoalelor de fete separate de cele de băieți, aplicînd pentru acele scoale numai învățătoresce, cari pelîngă obiectele de învățămînt, să mai instrueze pe eleve și în lucrul de mîna, în economia casnică și în cînt, cari toate ambiționează foarte atît pe eleve, cît și pre părinții lor, la învățetură.

Pentru acoperirea lipsei de învățătoresce am deschis și pentru femei 3 cursuri preparandiale

din cari până acumă au eșit preste 30 de învățătoresce, și s'au înființat 18 scoale nouă de fetețe în diecesa noastră.

6.

După terminarea acestora, Domnilor deputați, avînd în vedere dotațiunea cea slabă și precariă a preoției noastre, a trebuit să ne întoarcem privirea și la ameliorarea acelei dotațiuni, cum și la îngrijirea de văduvele și orfanii preoților; astfel, — după-ce pentru învățători există deja un modest fond, tot în anul 1877, cu binevoitorul sprigin al sinodului de atunci, am înființat cunoscutul fond preoțesc, care la finea anului expirat 1884 ajunse la suma de preste 80,000 fl., cu frumoasa menițiune de a ajuta acum la început numai preoții mai slab dotați, apoi pe văduvele și orfanii preoților, ear' după timp, de a dota pe toți preoții nostri din întreaga diecesă.

Acest fond încă dela începutul lui în anul 1877 a ajutat după putință pe multe văduve și orfani preoțesci, lipsiți de mijloace, precum ajută și azi pe foarte multe văduve și orfani săraci.

7.

Tot în anul 1877 s'a delăturat și greutățile și pedecile, ce dela 1865 încoace se opuneau devenirii fundațiunii Elena Ghiba Birta în administrațiunea și posesiunea noastră, și așa cu ajutorul lui Dumnezeu primirăm și acea fundațiune, în sumă de 51,000 fl. din ale căror interese se stipendiază 12 tineri, cu câte 200 fl. pe an.

8.

Vedîndu-se că și reședința episcopescă și cancelariile consistoriale sînt în stare slabă și necorîspunătoare: în anul 1878 am cumpărat casa vecină, și am ajustat-o de cancelăriă consistorială, ear' în anul următor 1879 am clădit de nou reședința episcopescă, precum se află astăzi.

9.

Tot în anul 1879 s'a înființat tipografia diecesană, pe care — cum se scie — am donat-o eu dela mine diecesei, și care pelîngă alte servicii modeste, făcute culturii și literaturii noastre, de present mai dispune și de o avere de peste 12,000 fl.

10.

Abia împlinite cumva aceste lipse dlor deputați, și se iviră altele tot atât de simțitoare, între cari earăși lipsa de tineri de ajuns pregătiți, pentru profesură la institutul nostru pedagogico-teologic, cum și pentru sucrescență în cancelariile consistoriale, și la oficiile mai însemnate bisericesci, astfel pe lîngă cele 3 stipendii de mai nainte a trebuit să ne mai gîndim și la alte ajutoare. Deci, în lipsă de mijloace, aflărăm de bine încă la anul 1880 a interveni, mai întăiu la Înalt Preasfințitul Archiepiscop și Metropolit al Bucovinei, domnul Silvestru Andreieviciu Morariu, și la veneratul consistor, apoi la înaltele ministere de culte și instrucțiune din Budapesta și Viena, și în urmă chiar și la Maiestatea Sa, prea grațiosul nostru împărat și rege, pentru admiterea a 2 elevi din diecesa noastră, în seminarul clerical din Cernăuți, pe spesele fondului religios din Bucovina, ceea ce din grația Maiestății Sale numai în 1883 am putut ajunge, când apoi îndată am și trimis acolo 2 tineri de bună speranță. (Va urma).

Cronică.

„Milă împărătească” pentru preoțimea greco-orientală. Ni se scie din Sighișoară 4/15 Aprilie 1885. Prelîngă toate, că preoțimea română gr.-or. din tractul protopresbiteral al Sighișoarei se declarase a respecta concludul veneratului sinod archidieceșan din anul trecut 1884 privitor la ajutorul din budgetul regnicolar, — azi în urma petițiunilor așternute direct dlui ministru de culte și instrucțiune și-au ridicat dela preceptoratul regiu din Sighișoara preoții: Georgiu Șoneriu din Saschiz, Ioan Babeș din Sas-Daia și Demesnin Pulca din Beș, drept ajutor de stat câte 100 fl. v. a. Eată până unde merg unii preoți, cum respectează ei conclusele forurilor mai înalte!

*

Generalul Leonida baron Pop, adjutantul general al Maiestății Sale Împăratului, a fost distins prin numirea sa de consilier intim al Maiestății Sale.

*

Prof. Dr. I. Jung dela universitatea din Praga, cunoscutul istoriograf și susțitor al continuității Românilor în părțile locuite de ei astăzi, petrece de vre-o câteva zile în Sibiu.

*

Necrolog. Alexandru Lazar de Turda vechiă, consilier guvernial reg. Transilvan în

pensiune, a reposat în etate de 70 ani la Cluj în 16 l. c. n.

*

Reuniunea de maghiarizare din Cluj. „Kol. Közl.” de azi scie: „În reuniunea de cultură a intrat ca membru fundator cu 600 fl. corpul telegrafistilor din loc, cu excepțiunea alor trei membri. Acești trei membri sînt de naționalitate străină. . . .

*

Societatea macedo-română „Lumina”, precum susține „Voința națională”, va ține înțaiia adunare trimestrală la 5 Maiu.

În acea adunare se va da seamă de lucrările comitetului și se vor alege membrii de onoare și protectorii, după o listă propusă de comitet, în care listă figurează M. S. Regina Elisabeta, principesa Alina Știrbey, principesa Elena Ghica (Dora d'Istria), d-nii I. C. Brătianu, V. Alexandri, Ion Ghica și alte persoane distinse.

*

Regele Svediei a primit alaltăieri în audiență corpul diplomatic și ofițeresce din Bucuresci. În aceeași zi a plecat cu regele și Regina României la Sinaia, de unde a continuat în ziua următoare călătoria mai departe.

Posta ultimă.

Agram, 17 Aprilie n. În Virovitice s'au ales până acum: contele Ferdinand Pejačevich în contra Starcevicianului Tcalcici; în Kopreintz: Starcevicianul Pevalik; în Ivanici: Starcevicianul Przanici, amîndoi cu unanimitate; în Petrinjo: Starcevicianul Iellosici în contra sêlbaticului Pejacovicu; în Varasdin: Starcevicianul Kumićici în contra naționalului Iosipovici.

Salonichi, 17 Aprilie n. În Florino lîngă Monastir a fost un groaznic cutremur de pămînt.

Petersburg, 17 Aprilie n. Între oaspeții slavi sosiți aici se află Ristici, Naumovicz, Ploszczanski, Markov, și o deputațiune rutenă. Oaspeții au fost primiți de reuniunile slave de binefacere și de câțiva dignitari. La salutare Ristici a răspuns prin o vorbire mai lungă ținută în limba franceză dîcînd între altele: „Mă simt fericit, că voi fi în poziția de a exprima Maiestății Sale Țarului în persoană recunoștința ce-mi nutresce inima. Noi toți ne aducem aminte de jertfele aduse din partea Rușilor pentru independența Sêrbilor. Aceste suveniri glorioase nu vor dispăre nici cînd din memoria Sêrbilor deși depărtarea dintre Sêrbi și Ruși e mare. Eu am părăsit Serbia în mijlocul primăverei și am aflat aci eara rece, căreia i se contrariează salutarea ferbinte cordială a d-voastre. Îmi pare bine că am sosit în preseara sêrbătorii, care e menită a restabili cea mai posibilă bună unire a lumii slave.” Metropolitul Bulgariei sosise deja mai nainte.

Serviciul telegrafic

al

„TRIBUNEI.”

Budapesta, 18 Aprilie n. Oskar regele Suediei a sosit azi dimineață din Bucuresci și s'a dus la locul expoziției.

La 8½ oare regele a plecat.

Cu deosebită splendoare a avut loc sêrbarea cununiei ficei Paula a ministrului-president cu comitele suprem al comitatului Zala bar. Béla Radvansky.

Agram, 18 Aprilie n. S'a împărțit proiectul de budget. Ședința următoare în 22 Aprilie n.

Londra, 18 Aprilie n. „Standard” crede, că guvernul englez a cedat față cu Rusia mai în toate punctele litigioase. „Standard” raportează din Stirpal, că Rușii au sistat înaintarea lor după-ce Afghanii s'au împrăsciat, retrăgîndu-se precum se pare în pozițiunile lor de mai nainte. Generalul Komaroff părăsît deja Penjdeh.

Director: Ioan Slavici.

Redactor responsabil: Cornel Pop Păcurar.

Extrase din foaia oficială.

Licitațiuni:

— În 4 Maiu a. c. imobilele vîd. Etela Nedits născ. Sarandi la tribunalul din Becicherecul-mare.

— În 1 Iunie a. c. imobilele lui Alexandru S. Nagy, de către judecătoria cercuală din Margita, în comuna Albis.

— În 21 Aprilie a. c. mobilele lui Martin Szinetar (din Krasna-bétek), la Nrul 2 al casei din strada scolii în Sătmár.

— În 9 Maiu a. c. imobilele lui Ludovic Kovács la judecătoria cercuală din Margita.

— În 18 Maiu a. c. realitățile lui Solomon Lövy, de către tribunalul din Caransebeș, în comuna Slatina (com. Caras-Severin).

— În 30 Iunie a. c. imobilele văduvei Mihail Bóra, născ. Clara Bús, decătră judecătoria cercuală din Boroș-ineu, în comuna Dinid (com. Aradului).

— În 30 Aprilie a. c. imobilele lui Hermann Mendl, la tribunalul din Timișoara.

— În 22 Iunie a. c. imobilele lui Iosif Kolbász, de către judecătoria cercuală din Reghinul-săseș, în comuna Toplița.

— În 21 Iulie a. c. imobilele lui Iacob Udovița și soții, decătră judecătoria cercuală din Oravița, în comuna Krassova.

— În 29 Aprilie a. c. imobilele lui Adolf Glass la tribunalul din Biserica-albă.

Edicte:

— Din partea judecătoriei cercuale din Sighișoara se provoacă toți aceia, cari au oare-cari drepturi de ereditate la averea lui Dinu Csátlos (răposat în comuna Czikmántor), a și-le insinua în 45 de zile.

— Din partea tribunalului din Elisabetopol se provoacă toți aceia, cari au oare-cari drepturi de ereditate la averea răposatei în comuna Tătărlau, Ecaterina Roth, a și-le insinua în 45 de zile.

— Din partea tribunalului din Sătmár-német se provoacă ereții după Alexandru Balint, a și-le insinua drepturile de ereditate în 45 de zile.

Concursuri:

— Un post de servitor la direcțiunea financiară din Timișoara. Concursurile se se trimită în 8 săptămâni la direcțiunea financiară de acolo.

— Un post oficiant de dare cl. IV. la oficiul de dare din Timișoara. A se trimite concursurile în 2 săptămâni la direcțiunea financiară de acolo.

— Un post de magistrul postal în comuna Receaș (com. Timiș). A se trimite concursurile în 3 săptămâni la direcțiunea postală din Timișoara.

— Un post de magistrul postal în comuna Dolmány (com. Sibiu). Concursurile se se trimită în 3 săptămâni la direcțiunea postală din Sibiu.

— Un post de magistrul postal în comuna Persány (com. Făgăraș). Concursurile sunt a se trimite în 3 săptămâni la direcțiunea postală din Sibiu.

— Un post de scriitor la procuratura reg. din Elisabetopol. A se trimite concursurile până în 1 Iunie a. c. la procurorul suprem reg. din Mureș-Oșorhei.

Sciri economice.

Starea sîmînăturilor. După rapoartele sosite pînă ați la ministerul de agricultură, industrie și comerț, starea sîmînăturilor de prezent se poate numi liniștitoare, deoarece din cauza ploilor acum mai din urmă, sîmînăturile s'au îmbunătățit foarte; numai cele din părțile Ungariei de sus și din unele părți ale Ardealului sînt mai slabe în câțva. Sîmînăturile de primăvară așa dîcînd s'au terminat pretutindeni în țeară, în multe locuri au și răsărit, ba prin părțile de meadă-și, anumit în Banat, se pot deja vedea sîmînături frumos înverșite. Sîmînarea plantelor de săpat, abstrăgînd cucuruzul, e în curgere, tot astfel și lucrul vielor. Lipsa de nutreț se arată cu deosebire în ținuturile de sus, dincolo de Dunăre și în Ardeal. Starea sanitară a vitelor în general e multumitoare. După rapoartele de sosesc din comitatele Győr și Mosony, în sîmînăturile de toamnă se observă daune cauzate de vermi.

Buletin financiar. Ultimele sciri sosite din străinătate arată o îmbunătățire oare-care în situațiunea burselor.

Consolidatele au închis ieri ceva mai ferm. — Renta franseză a câștigat 14 centime.

Valorile române se află încă rău afațate de panica generală; se așteaptă însă o urcare asupra lor îndată-ce simptomele de o deslegare pacifică a diferendului anglo-rus se vor mări.

Situați la porțile Orientului, bursele europene ne consideră dîce „Voința naț.” mai expuși în cas de resbel decăt alte State.

Eată cursurile de închidere a valorilor României la bursele de ieri:

Paris. Renta perpetuă: 82.50.
Berlin. Renta amortisabilă: 88.50.
Obligațiuni cîi ferate 6%: 99.60.
Obligațiuni cîi ferate 5%: 98.
Împrumutul Openheim: 104.40.
Împrumutul Municipal 1884: 86.50.
Frankfurt p. M. Renta amortisabilă: 88.
Nevolile lichidățiunei, raritatea aurului și scirile sosite din străinătate au contribuit în zilele din urmă la o scădere simțitoare în bursa României a diverselor valori cotate.

Se constată însă o mică îmbunătățire.

Daciele-România au închis ieri cu 293 casa și 296 termen, în urcare cu 1 punct la ambele cote. Cu tendință fermă aceste valori au rămas cerute cu 301 per ultimo.

Construcțiunile au închis de asemenea ferm cu 220 casa și 223 termen.

Serisurile funciare rurale 5% au închis în bursă cu 81 $\frac{1}{2}$, cele urbane cu 80.

Agiul nu s'a cotate în bursă. În piață variază însă dela 15—15 $\frac{1}{2}$ ‰.

Săptămîna trecută mai mult încă decăt cea precedentă va lăsa urme neșterse în anele bursei. Scirea despre o încăierare între Ruși și Afgani împrăsciîndu-se în dimineața de Joi, o sguduire puternică se produse numai decăt pe toate piețele mari ale Europei și spre a da o idee ajunge să menționăm că în câteva momente fondurile ruse perdură la Paris de ce lei, cele italiene încercară o scădere de 2 lei 50 bani, consolidatele engleze perdură 2 $\frac{3}{16}$; rentele franceze înapoiară dela 1 la 2 lei.

Piața din Sibiu, 17 Aprilie. Grâu Hectolitra 74—80 Kilo fl. 5.10 pînă fl. 5.90, grâu mestecat 68 pînă 82 chilo fl. 3.90, pînă fl. 4.70 sîcarea 66 pînă 72 chilo fl. 3.40 pînă fl. 4.—, orș 58 pînă 64 chilo fl. 3.80 pînă fl. 4.60, ovēs 38 pînă 45 chilo fl. 2.— pînă fl. 2.60, cucuruzul 68 pînă 74 chilo fl. 4.40 pînă fl. 5.—, mēlaiul 74 pînă 82 chilo fl. 4.— pînă fl. 5.—, crumpene 68 pînă 70 chilo fl. 1.40 pînă fl. 1.60, sēmēnță de cānepă 49 pînă 50 chilo fl. 5.— pînă fl. 6.—, mazerea 76 pînă 80 chilo fl. 5.— pînă fl. 6.—, linteā 78 pînă 82 chilo fl. 8.— pînă fl. 9.— fasolea 76 pînă 80 chilo fl. 4.— pînă fl. 5.—, pāsāt de grāu 100 chilo fl. 17.— pînă fl. 18.—, fāinā Nr. 3 100 chilo fl. 13.—, Nr. 4 fl. 12.—, Nr. 5 fl. 10.—, slānina 100 chilo fl. 54.— pînă fl. 56.—, unsoarea de porc fl. 52.— pînă fl. 54.—, sēu brut fl. 32.— pînă fl. 34.—, sēu de lumini fl. 50.— pînă fl. 51.—, lumini turnate de sēu fl. 56.— pînă fl. 58.—, sāpunul fl. 32.— pînă fl. 34.—, fēn 100 chilo fl. 1.80 pînă fl. 2.—, cānepa fl. 40.— pînă fl. 42.—, lemne de ars uscate m. cub. fl. 3.— pînă fl. 3.25, spirtul p. 100 L. % 29 pînă 31 cr., carnea de vită chilo 44 cr. carnea de vitel 36 pînă 40 cr., carnea de porc 38 pînă 40 cr., carnea de berbec — pînă — cr., ouē 10 cu 18 pînă 20 cr.

Piața din Mediaș, 15 Aprilie. Grâu hectolitra fl. 5.50 pînă fl. 6.—; grâu mestecat fl. 4.25 pînă fl. 4.70; sîcarea fl. 3.50 pînă fl. 3.65; orșul — pînă fl. —; ovēsul fl. 2.40 pînă fl. 2.50; cucuruzul fl. 3.50 pînă fl. 3.75; sēmīnta de cānepă fl. 6.— pînă fl. 6.50; crumpenele fl. 1.25 pînă fl. 1.80; mēlaiul hectolitra fl. 14.— pînă fl. —; mazerea fl. 8.— pînă fl. 9.—; fasolea fl. 4.— pînă fl. 4.25; linteā fl. — pînă fl. —; chiminul (sîcāreana) fl. 40.— pînă fl. —; sēu brut 100 kilogrami fl. 30.— pînă fl. 36.—; lumini de sēu vērșate fl. 54.— pînă fl. —; unsoarea de porc fl. 65.— pînă fl. 70.—; slānina fl. 55.— pînă fl. 60.—; cānepa fl. 38.— pînă fl. 40.—; fēnul fl. 1.80 pînă fl. 2.—; sāpunul 100 bucăți fl. 44.— pînă fl. —; spirtul gradul 10 cr.; carnea de vită kilo 40 pînă 44 cr.; carnea de vitel 40 pînă 44 cr.; carnea de porc 48 cr.

Tērgul de rîmători în Steinbruch. În 16 Aprilie n. s'a notat: unguresci bētrāni grei 41.— cr. pînă 43.— cr., unguresci grei, tineri 44 $\frac{1}{2}$ cr. pînă 45 $\frac{1}{2}$ cr., de mijloc 44.— cr. pînă 45.— cr., ușori 43.— cr. pînă 44.— cr., marfă țērāneascā, grea 42.— cr. pînă 43.— cr., de mijloc 42.— cr. pînă 43.— cr., ușoară 42.— cr. pînă 43.— cr., romānesci de Bakony, grei 44.— cr. pînă 46.— cr., transito de mijloc 43 $\frac{1}{2}$ cr. pînă 44 $\frac{1}{2}$ cr., transito ușori 43.— cr. pînă 43 $\frac{1}{2}$ cr., transito sērbesci, grei 42.— cr. pînă 43.— cr., transito de mijloc 41 $\frac{1}{2}$ cr. pînă 43.— cr., transito ușori 41 $\frac{1}{2}$ cr. pînă 43.— cr., ingrașāți cu ghindā — cr. pînă — cr. per 4% cumpenți la garā.

Tragerea losurilor.

Mercuri, în 15 Aprilie n. a fost tragerea 52-a legală de losuri a obligățiunilor împrumutului de cāștig reg. ung. Cu această ocaziune s'au tras următoarele serii: 213, 456, 497, 756, 1439, 1641, 1652, 1797, 1833, 1910, 1911, 1946, 2001, 2429, 2587, 2917, 3104, 3187, 3639, 3757, 3992, 4635, 4842, 4858, 4940, 5000, 5046, 5140, 5315, 5408, 5442, 5700. Dintre aceste au cāștigat: **100.000 fl.** seria 4842, Nr. 42; **10.000 fl.** seria 4858, Nr. 35; **5000 fl.** seria 1439, Nr. 26; **1000 fl.** au cāștigat: seria 3104, Nr. 18 și seria 3187, Nr. 28; **500 fl.** au cāștigat: seria 756, Nr. 15; seria 1833, Nr. 24; seria 1797, Nr. 32; seria 1797, Nr. 27; seria 1910, Nrii 7, 9 și 21; seria 3104, Nr. 50; seria 3187, Nr. 50; seria 3639, Nr. 3; seria 4842, Nrii 9 și 34; seria 5408, Nrii 22, 23, 38 și 43; seria 5442, Nrii 18 și 43. — Toți ceiałaltī numeri cuprinși în seriile amintite au cāștigat cāte **144 fl.**

Bursa de Budapesta

din 17 Aprilie st. n. 1885.

Renta de aur ung. 6%	95.60
" " " " 4%	90.90
" " hārtie " 5%	144.50
Împrumutul cāilor ferate ung.	95.—
Amortisarea datoriei cāilor ferate de ost ung. (1-a emisiune)	121.—
Amortisarea datoriei cāilor ferate de ost ung. (2-a emisiune)	106.—
Amortisarea datoriei cāilor ferate de ost ung. (3-a emisiune)	102.—
Bonuri rurale ung.	101.50
" " " cu cl. de sortare	101.50
" " " bānāțene-timișene	101.50
" " " cu cl. de sortare	101.—
" " transilvane	102.—
" " croato-slavone	97.—
Despāgubire pentru dijma ung. de vin	116.—
Împrumut cu premiu ung.	118.—
Losuri pentru regularea Tisei și Segedin	81.25
Renta de hārtie austriacā	81.50
" " argint austriacā	105.50
" " aur austriacā	138.75
Losurile austr. din 1860	856.—
Acțiunile băncei austro-ungare	284.50
" " de credit ung.	286.—
" " " " austr.	—
Argintul	101.—
Serisuri fonciari a le institut. de cred. și ec. „Albina”	5.78
Galbeni împērātesci	9.89
Napoleon-d'ori	61.15
Mārci 100 imp. germāne	125.10
Londra 10 Livres sterlinge	—

Bursa de Viena

din 17 Aprilie st. n. 1885.

Rentă de aur ung. 6%	95.65
" " " " 4%	91.10
" " hārtie " 5%	144.80
Împrumutul cāilor ferate ung.	96.50
Amortisarea datoriei cāilor ferate de ost ung. (1-a emisiune)	—
Amortisarea datoriei cāilor ferate de ost ung. (2-a emisiune)	106.20
Amortisarea datoriei cāilor ferate de ost ung. (3-a emisiune)	102.75
Bonuri rurale ung.	101.—
" " " cu cl. de sortare	101.—
" " " bānāțene-timișene	101.50
" " " cu cl. de sortare	100.—
" " transilvane	100.—
" " croato-slavone	96.50
Despāgubire pentru dijma ung. de vin	116.—
Împrumut cu premiu ung.	118.30
Losuri pentru regularea Tisei și Segedin	81.30
Rentă de hārtie austriacā	81.65
" " argint austriacā	—

Rentă de aur austriacā	105.15
Losurile austr. din 1860	138.80
Acțiunile băncei austro-ungare	858.—
" " de credit ung.	285.—
" " " " austr.	285.80
Argintul	—
Galbeni împērātesci	5.87
Napoleon-d'ori	9.87
Mārci 100 imp. germāne	61.05
Londra 10 Livres sterlinge	125.10

Bursa de București.

Cota oficială dela 17 Aprilie st. n. 1885.

Renta amort. (5%)	Cump. 93.—	vînd. 94.—
" Rur. conv. (6%)	" 88.—	" 89.—
Acț. de asig. Dacia-Rom.	" 290.—	" 295.—
Banca națională a României	" 1150.—	" 1200.—
Împr. oraș. București	" 30.—	" 32.—
Credit mob. rom.	" 190.—	" 195.—
Acț. de asig. Națională	" 220.—	" 225.—
Serisuri fonciare urbane (5%)	" 81.—	" 82.—
Societ. const.	" 239.—	" 239.—
Schimb 4 luni	" —	" 30.—
Aur	" 12 $\frac{1}{4}$	" 12.40

Serioasă

Desfacere totală

la

Samuil Stengel în Sibiu.

După inventura din urmă terminată, după o reînnoită reducere deservită a prețurilor mărfurilor mult sub speșele proprii și cu intenția hotărîtă de a disolva cu totul prăvălia în timp cât se poate mai scurt, mărfurile toate numai nou și solid lucrate preste tot și ținute curat, precum și mobilierul bolții se vînd cu prețuri de inventură de minune eftine, dar' fixe.

Cu deosebire sînt a se releva: Perii de haine, de cap și de dinți; pepteni de frizat, dese și de pus, oglinzi de mână și de călătorie, portmoneuri, portfoliuri și portțigare, bricege, foarte fine, tacāmuri și foarfeci, chibritelnițe, cele mai fine lanțuri de ciasorinice, și alte giuvaeruri pentru bărbați și dame, colivii de păseri, paniere pentru dame, pervazuri de fotografie, corturi de ploaie și bastoane, armonice, precum și un asortiment bogat de mărfuri de galanterie, de parfumerie și de jucării pentru copii, apoi mobile de boltă, precum 4 bucăți de dulapuri mari de sticlă cu câte 3 uși de împins, 7 bucăți de dulapuri de sticlă cu uși cu două aripi, cu socluri și cu 40 de fioace, 2 bucăți de dulapuri mari de stelagiu cu 32 de fioace late, 2 bucăți de mese lungi de țărăbă cu 26 de fioace, 2 bucăți etagere de colț, 7 bucăți stelagiuri deschise cu împărțituri și cu pārete, 6 bucăți de lampe de masă și de acāțat etc. etc.

Deoarece-ce o astfel de ocaziune la cumpărarea cea mai eftinā foarte arareori se ivesce și față cu regiile foarte mari nu poate ținē decăt **timp foarte scurt**, e foarte recomandabil a-și face oare-care proviziune din articoli de sus. [125] 6—6

Prima fabrică de casse ardeleană

a lui

A. G. Öszy

recomandă

CASSELE SALE DE BANI ȘI CĂRȚI

sigure contra focului și a spargerii

anume construite și cari se pot descuria numai de cumpărători instruiți, de diferite forme și mărimi, cu prețuri mai eftin, decăt fabricatele de acest soi u ale altor fabrici. Cassele se pot vedē în localul fabricii

Sibiu, strada Neustift Nr. 9.

Recunoștință publică.

La recercarea fabricantului de casse de aci A. G. Öszy, prin aceasta se adevăresce, că cele două casse de documente, duple, sigure în contra focului și a spargerii (înalte de 2'15 metri, în lățime de 1'38 metri) provēdute cu nou perfecționatul lăcat american de împuns și cu două lăcate chubb, comandate dela susnumitul fabricant și fabricate de el însuși, atāt cu privire la bună-tatea fabricatului, cāt și cu privire la prețul moderat, au aflat cea mai deplină recunoștință.

Subserisa cassă de păstrare poate recomanda cu toată căldura ori-și-cui fabricatele de casse din patriā ale dlui A. G. Öszy.

Sibiu, 20 Ianuarie 1885.

Direcțiunea

dela „Hermannstädter allgemeine Sparkasse“.

Afară de atestatul de sus, mai stau spre privire la dispoziție încă alte multe scrisori de recunoștință și laudă.

Cataloage de prețuri, ilustrate, la cerere se trimit gratuit și franco.